

/ CARLOS SERRANO

«S'havia acabat el franquisme, però continuàvem vivint perillosament»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Què en recordeu, de les vostres detencions?

Les primeres van tenir lloc a principi dels 70, en un context on les universitats respiraven una gran activitat política. Les batudes policials eren contínues i molts companys van passar pel calvari de la Direcció General de Seguridad (DGS). També, dins el sector del metall i la construcció, les Comissions Obreres d'aleshores muntaven plataformes per exigir millores salarials, ja que la precarietat i la carestia eren molt acusades. Tota aquesta efervescència va reforçar els nostres principis.

Allò us va dur a la Lliga Comunista Revolucionària (LCR)?

Alguns vam entrar-hi com a militants i altres hi participàvem a mesura que preniem més consciència. La visió marxista ens semblava la millor manera de construir el món, a part de l'esperit solidari que s'hi respirava.

Entrava dins dels càlculs que us poguessin arrestar?

D'entrada, no massa, perquè només participàvem en manifestacions de suport a lluites obreres o per denunciar la condemna a mort de Salvador Puig Antich. Però, sobretot quan vam entrar a l'LCR, vam assumir que ens podien agafar sota l'acusació de pertànyer a una associació il·legal. Per això vam prendre mesures de seguretat, ja que la policia ens seguia

els passos i, quan desarticulava una cèl·lula i la interrogava, tots podíem caure.

Quan vau topar amb el policia Antonio González Pacheco, Billy el Niño?

L'havíem vist per la universitat. La seva fatxenderia cridava l'atenció, però, a part d'aquest detall, el que angoixava era el fet de no resistir els seus interrogatoris i desvelar informació d'algun company. Preferíem desaparèixer del mapa abans que parlar. I no per un principi racionalitzat. La situació era tan repugnant que ens empenyia a resistir com fos. A més, els amics que havien patit les seves vexacions, sovint, tornaven a ser detinguts i sotmesos a tortures.

“Billy el Niño només és l'expressió de com les gastava la policia del règim”

A què atribuïu la seva crueltat?

Teatralitzava per ser conegut, fins al punt de presumir que perseguia rojos i antifranquistes. A molts dels detinguts els deia: “Sóc Billy el Niño i ja pots acollonir-te, perquè segur que t'han explicat coses de mi”. De tota manera, ell només és l'expressió de com les gastava la policia del règim.

La sensació d'impunitat va continuar després de Franco?

Amb la seva mort, pensàvem que la repressió disminuiria. Però no va ser així: es va produir l'assassinat de la mili-

tant estudiantil Yolanda González i altres episodis de guerra bruta, com ara la mort dels cinc advocats d'Atocha a mans de l'extrema dreta. Aviat ens vam adonar que, si la democràcia arribava, potser ens cauria al damunt per esclafar-nos. S'havia acabat el franquisme, però continuàvem vivint perillosament.

La cobertura de què gaudeix Billy el Niño i altres expolícies és el símbol que l'Estat espanyol no ha transitat cap a la plena democràcia?

El franquisme no s'ha depurat. Així ho evidencia el fet que, el 1977, amb el Partit Comunista ja legalitzat, l'aleshores ministre de l'Interior, Rodolfo Martín Villa, va condecorar Billy el Niño amb la medalla al mèrit policial. I encara avui, un jutge ens pregunta per què no ho vam denunciar quan l'activitat ultra estava a l'ordre del dia i el sistema judicial era controlat per Rafael Gómez Chaparro i altres magistrats del Tribunal de Orden Público. Si ho haguéssim fet, hauríem anat a la presó.

La iniciativa engegada a l'Argentina per la jutgessa Servini permetrà fer justícia?

Després d'admetre la querella de Darío Rivas i Inés García Salgado, ens ha obert la via perquè s'imputi Billy el Niño i altres expolícies. És possible, ja que som testimonis directes que podem testificar contra persones vives, un fet fonamental. Si no se'ls pot extraditar, almenys, que la justícia universal permeti jutjar-los a Espanya. De tota manera, ja estem guanyant perquè, a aquestes alçades, tothom sap que eren uns torturadors. 4

Felisa Echegoyen i Jesús Rodríguez Barrios

Expreses torturades per 'Billy el Niño'

“Érem uns delinqüents que no havíem comès cap delictes”. Així s'autodefinixen Felisa Echegoyen i Jesús Rodríguez Barrios quan recorden els seus anys de lluita antifranquista. Tant l'un com l'altra, exmilitants comunistes represaliats per la dictadura a principi dels 70, van patir terribles abusos a mans del policia Antonio González Pacheco, també conegut com 'Billy el Niño', que aquells anys exhibia tota la crueltat de què era capaç el règim. Avui, gràcies a la iniciativa de la jutgessa argentina María Servini, Echegoyen i Rodríguez Barrios veuen la possibilitat que aquest i altres agents retirats siguin jutjats per tortures. Un extrem que el govern del PP i la seva maquinària judicial volen evitar esgrimint que les tortures estan desvinculades del franquisme i que, per tant, no poden ser considerades de lesa humanitat, cosa que les faria imprescriptibles. Malgrat aquest obstacle, Felisa i Jesús continuen reclamant justícia a través del col·lectiu d'expreses La Comuna, on fan pedagogia sobre la necessitat d'un relat verídic de la història viscuda.